

Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid

cie.jv@tweedekamer.nl

Afschrift: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum

17 September 2026

Telefoon

06-23434143

Contactpersoon

Tessa Koster

Onderwerp

Inbreng Commissiedebat Gevangeniswezen 24 september

Geachte Kamerleden,

Donderdag 24 september a.s. spreekt u in het Commissiedebat gevangeniswezen met staatssecretaris Van Bruggen. Vanuit het Forensisch Netwerk – een samenwerking tussen de Nederlandse ggz, Valente, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, de Borg, Verslavingskunde Nederland en TBS Nederland – brengen wij graag enkele punten onder de aandacht.

Forensische zorg speelt een belangrijke rol in het verminderen van de druk op het gevangeniswezen

Forensische zorg bestaat uit geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en gehandicaptenzorg aan mensen met een straf of maatregel. Behandeling en begeleiding zijn essentieel om herhaling van strafbaar gedrag te voorkomen en terugkeer in de samenleving mogelijk te maken. Zo draagt de forensische zorg effectief bij aan het verminderen van recidive en hierdoor aan een veiligere maatschappij¹. Daarnaast is de forensische zorg een essentieel onderdeel van de strafrechtketen en van belang in de door- en uitstroom vanuit het gevangeniswezen.

De forensische zorg staat onder druk

Zoals ook aangegeven in het meerjarig actieplan gevangeniswezen staat – naast het gevangeniswezen – ook de forensische zorg onder druk. In het actieplan is aandacht voor de druk op de tbs en de initiatieven die worden genomen om de door- en uitstroom in de FZ en richting de reguliere zorg te versterken. Wij zijn blij met de stappen die worden gezet met de garantiestelling en de beschikbaarheidsfinanciering. Ook lopen er verschillende initiatieven om

¹ Recidive na forensische zorgtrajecten met uitstroom 2013 – 2015 (WODC, 2020).

de door- en uitstroom te verbeteren. Wij roepen op om uitvoering van deze initiatieven, zoals [de werkagenda van VWS en JenV](#) en het project door- en uitstroom vanuit de tbs, te blijven prioriteren.

Investeer in de gehele keten van forensische zorg met passende tarieven

Passende tarieven voor de gehele forensische zorg zijn noodzakelijk om zo voldoende – kwalitatief goede – capaciteit te behouden. Wij maken ons ernstig zorgen over de dalende **tarieven**² – in combinatie met de hoge administratieve lasten – voor bijvoorbeeld het forensisch beschermd wonen. De druk op dit deel van de sector is al enorm hoog. Verlagen van de tarieven staat haaks op de steeds hogere eisen die worden gesteld aan de aanbieders van forensisch beschermd wonen. Denk bijvoorbeeld aan de implementatie van het kwaliteitskader forensische zorg en de implementatie van de nieuwe veldafspraken ZZP, EP en VPT³.

Forensisch beschermd wonen is essentieel voor de door- en uitstroom en de continuïteit van zorg. Zowel vanuit de klinische forensische zorg als vanuit het gevangeniswezen. Hiervoor roepen wij u op om te pleiten voor passende tarieven. N.a.v. het kostprijsonderzoek van de NZa in 2025 zijn de tarieven voor verschillende vormen van forensische verblijfszorg tussen de 5 en 11 procent gedaald. DJI heeft recentelijk laten weten de door hen (extra) gehanteerde afslag op de tarieven te laten vallen, maar hiermee is het probleem nog niet opgelost. Veel aanbieders van forensisch beschermd wonen geven aan onder deze omstandigheden hun aanbod te moeten afbouwen of zelfs geheel te gaan stoppen zodra de raamovereenkomst afloopt. Dit zou gaan om 200 á 250 plekken. Dit is zorgwekkend en mag wat ons betreft niet gebeuren. De sector kampt al met structurele tekorten aan passende opvang- en doorstroomplekken. Het verder reduceren van de capaciteit brengt onverantwoorde risico's met zich mee voor de maatschappelijke veiligheid.⁴

Kom op korte termijn tot een passende oplossing

Wij zijn blij met de marktverkenning FZ die de Staatsecretaris is gestart om te komen tot een beter passende bekostigingssystematiek. Dit gaat echter op de korte termijn geen oplossing bieden voor het dreigende verlies van aanbod. Wij pleiten voor een passende vergoeding voor het forensisch beschermd wonen en denken hierbij bijvoorbeeld aan het gebruik van max-max-tarieven (tot 110% van het NZa-tarief) om zo het tekort te overbruggen. Het gebruik van de max-max-tarieven is mogelijk binnen de regelgeving van de NZa. Ook is het mogelijk om via het aanvragen (en inkopen) van facultatieve prestaties tot een passende vergoeding voor geleverde zorg te komen. Dit zijn geen gemakkelijke oplossingen, maar het alternatief van verlies van deze essentiële capaciteit is voor ons onacceptabel.

² [Tariefbeschikking Geestelijke Gezondheidszorg en Forensische Zorg TB/REG-26628-04 - Nederlandse Zorgautoriteit](#), hieruit volgt een daling in de tarieven voor de FZ op BN4 en ZZP.

³ ZZP (Zorgzwaartepakket) betreft forensische zorg inclusief verblijf in een instelling; EP (Extramurale Prestaties) omvat ambulante zorg en losse zorgcomponenten zonder verblijf; VPT (Volledig Pakket Thuis) levert een integraal zorgpakket met de intensiteit van een instelling, maar dan in een zelfstandige of ambulante thuissetting.

⁴ De Nederlandse ggz (2026). Blijvend nabij: duurzaam samenwerken voor mensen met psychische kwetsbaarheid in de keten van wonen, zorg en veiligheid. Utrecht: De Nederlandse ggz.

Voor meer achtergrond en cijfers over de (verschillende soorten) forensische zorg verwijzen wij u graag naar de [Infographic forensische zorg van DJI](#).

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog concrete vragen, dan kunt u contact opnemen met Tessa Koster, secretaris van het Forensisch Netwerk (tkoster@denederlandseggz.nl / 06-23434143). Ook nodigen we u graag uit om op werkbezoek te gaan in de sector; wij helpen u hier graag mee.

Met vriendelijke groet,

Prof.dr.mr. E.D.M. Masthoff, MSc, BA

Voorzitter van het Forensisch Netwerk